

VŠE
**JENOM
NE TRADIČNÍ**

**NEOBJEVENÁ
EVROPA**

MARCO POLO

Malé autentické městečko ležící u Severního moře se zříceninou opatství, která udělala dojem i na Brama Stokera, to je Whitby v severoanglickém hrabství North Yorkshire.

Čočková pole v plném květu, kam až oko dohlédne. To je jeden z vrcholných zážitků, který čeká na návštěvníky Umbrie s národním parkem Monti Sibillini.

*Večer se lidé v litevském Kaunasu s oblibou setkávají v Aleji svobody (Laisvės aleja);
v pozadí kopule kostela sv. Archanděla Michaela.*

CESTUJ RADĚJI PO NEOBJEVENÝCH MÍSTECH

Kdo by neznal pohádková města Evropy a památky, které stály u zrodu slavných příběhů? Benátská laguna či úzké uličky Prahy, pláže na Azurovém pobřeží či labyrint grachtů v Amsterdamu. Jistě, to jsou turistické magnety a lákadla tohoto světa. A naprosto oprávněně. Jsou to jedinečná místa, v nichž se lidé setkávají a která chce každý vidět a zažít. Nicméně tyto cíle bohužel také trpí zátěží plynoucí z velkého počtu přijíždějících návštěvníků. Na vině je mnohdy proud turistů, kvůli němuž si jednotlivci jejich krásu nemůže vychutnat, jak by si představoval. Alternativou, jak rozšířit pohled cestovatele, jsou menší, dosud ne tak dobře známá města a regiony. Vždyť Evropa je tak pestrá a různorodá a stále existuje mnoho poklidných destinací, které rozhodně stojí za objevení.

Města jako Mantova či umbríjské vesnice jsou stejně vznešené jako například Florencie.

Ve francouzském Auvergne či v údolí řeky Soči ve Slovinsku lze objevit krásnou a nedotčenou přírodu, která nemá obdoby. K odpočinku láká finská jezerní oblast stejně jako daleký sever Anglie, rakouský Mostviertel či rumunské Valašsko, jehož samota se stala příslovečnou. Kdo hledá kulturu a rozptýlení, může zamířit do nizozemského Groningenu a portugalské Évory, ale také do litevského Kaunasu nebo Zadaru v jižním Chorvatsku.

Kniha zavede čtenáře do 53 neobvyklých turistických destinací v Evropě, vhodných pro dané roční období. Na přenáděrnou záplavu jarních květů láká Wendland a na velikonoční oslavy zve Murcijský region.

V létě se lze opalovat na idylických ostrůvcích Severních Sporad nebo zažít bílé noci na estonských ostrovech. Na podzim můžete zamířit na drsný irský poloostrov Inishowen. V tomto období je také ten pravý čas na dlouhé túry

na La Gomeře nebo po vrcholcích Vysokých Tater. V zimě lze zažít kouzlo polární noci v Tromsø, „Paříži severu“, nebo si vychutnat kouzlo Vánoc v Krušných horách.

Výlety do neznáma nabízejí příležitosti autentických zážitků, možnost vlastního objevování, nikoli toho mainstreamového, možnost zažít srdečná setkání se zemí a jejími obyvateli. Ať už Tirana v Albánii, či Budva v Černé Hoře, ať už estonské Tartu, či belgická provincie Limburg. Kniha nabízí alternativy nejoblíbenějších turistických cílů v Evropě a představuje místa, která stojí za to navštívit a která jsou vše, jen ne obyčejná.

Vlevo: Z historického Goldkontoru v nizozemském Groningenu se stala krásná kavárna.

Vpravo nahoře: Relaxovat můžete během dovolené na farmě v dolnorakouském Mostviertelu.

Vpravo dole: typické falkenberské domy ve falunské červeni v oblasti Halland v jižním Švédsku.

OBSAH

JARO

- 14 #01 Auvergne
- 20 #02 Belgický Limburg
- 26 #03 Cuenca
- 30 #04 Finská jezerní oblast
- 36 #05 Groningen
- 42 #06 Lewis a Harris
- 48 #07 Lüneburg
- 54 #08 Mantova
- 58 #09 Mostviertel
- 64 #10 Murcia
- 70 #11 Tartu
- 76 #12 Toruň
- 80 #13 Wendland
- 86 #14 Zadar

LÉTO

- 94 #15 Ærø
- 98 #16 Bristol
- 102 #17 Cork
- 106 #18 Erfurt
- 112 #19 Halland
- 118 #20 Kaunas
- 124 #21 Západoestonské souostroví
- 130 #22 Severní Sporady
- 136 #23 North Yorkshire
- 142 #24 Novi Sad
- 146 #25 Pelješac
- 150 #26 Údolí řeky Soči
- 156 #27 Spiekerroog
- 160 #28 Tirana
- 164 #29 Utrecht

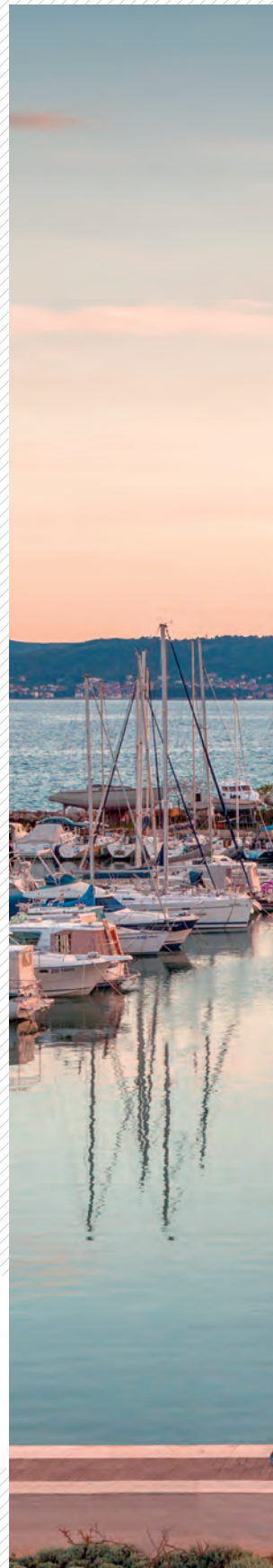
PODZIM

- 172 #30 Budva
- 176 #31 Epirus
- 180 #32 Görlitz (Zhořelec)
- 186 #33 Vysoké Tatry
- 192 #34 Inishowen
- 198 #35 La Gomera
- 202 #36 Linz (Linec)
- 208 #37 Santander
- 214 #38 Sofie
- 220 #39 Umbrie
- 226 #40 Valašsko

ZIMA

- 234 #41 Aberdeen
- 238 #42 Estella
- 244 #43 Évora
- 250 #44 Krušné hory
- 256 #45 Krakov
- 260 #46 Leeds
- 266 #47 Lyon
- 272 #48 Maastricht
- 278 #49 Plzeň
- 282 #50 Poznaň
- 286 #51 Tromsø
- 292 #52 Úbeda
- 296 #53 Vesterålen
- 302 Rejstřík
- 303 Obrazový materiál
- 304 Tiráž

*V zadarské marině,
v jižním Chorvatsku, se to
hemží loděmi, které lákají
na výlety k nedalekému
souostroví Kornati.*

JARO

Na jaře, kdy kvetou hrušně, je rakouský Mostviertel obzvláště kouzelný.

#01

AUVERGNE

AUVERGNE V OBLASTI FRANCOUZSKÉHO STŘEDDOHOŘÍ JE ŘÍDCE ZALESNĚNÝ REGION ROZKLÁDAJÍCÍ SE NA JIHU U MĚSTA CLERMONT-FERRAND. MASY TURISTŮ TÍMTO ŘÍDCE OSÍDLENÝM REGIONEM ROZHODNĚ NEPROUDÍ. PROTO LZE NERUŠENĚ OBJEVOVAT ZDEJŠÍ KRAJINU, HLUBOKÁ A STRMÁ ÚDOLÍ A VYDRY KOUPAJÍCÍ SE V PRŮZRAČNĚ ČISTÉ VODĚ ZDEJŠÍCH POTOKŮ.

○ CLERMONT-FERRAND

Město s dvojitým názvem má dlouholetou historii. V keltských dobách se zde usadili Avernové. Římany zpočátku zastavil Vercingetorix, jehož socha dohlíží nad provozem na Place de Jaude. Kulturní centrum Západofranské říše navazovalo na římské Augustonemetum. Symbol Clermontu se nachází ve středověkém starém městě, a je jím gotická katedrála Notre-Dame-de-l'Assomption (stavba byla zahájena v roce 1248 a dokončena v 19. století) s románskou kryptou z 10. století. Basilique Notre-Dame-du-Port (12. století) formoval auvergueský románský styl. Typický je štítový překlad portálu v jižním transeptu. Auvergueská knížata založila další prosperující město s hradem Montferrand (12. století), který se stal součástí Clermont-Ferrand v roce 1731. Město zažilo v 19. století obrovský hospodářský rozmach díky výrobě pneumatik společnosti Michelin.

○ ORCIVAL

K neobvyklému umístění baziliky Notre-Dame (12. století) v malém městečku Orcival se váže legenda. Podle ní se u pramene na poutním místě zjevila Panna Marie. V jeho blízkosti byla také nalezena její soška. Po zřícení zdi kostela byla na současném místě postavena bazilika. Sakrální stavba respektuje strukturu takzvané auvergueské pyramidy se stupňovitou architekturou. Ve východní budově je několik odstupňovaných okenních zón, jimiž se uvnitř šíří fascinující světlo.

○ LE MONT-DORE

Při úpatí vrcholu Puy de Sancy ve Francouzském středohoří se lze stejně, jako to v minulosti prováděli i Galové a Římané, brouzdat v teplých pramenech termálních a klimatických lázní, dosahujících teploty 33 až 44 °C. Revmatická, astmatic-

ká a další (respirační) onemocnění se neléčí pouze teplou vodou bohatou na oxid uhličitý a křemík, ale také polohou samotného města Le Mont-Dore v nadmořské výšce přes 1 000 metrů. Nadšenci do lyžování a turistiky najdou atraktivní cíle a sportovní příležitosti také v údolí, které se rozprostírá mezi vysokými skalními stěnami na horním toku Dordogne. Asi kilometr jižně od „Zlatého pohoří“ (Le Mont d'Or) se milovníkům procházek naskytne úchvatná kulisa v podobě vodopádů Grande Cascade (30 m).

○ PUY DE SANCY

Puy de Sancy je nejvyšší horou Francouzského středohoří (1 885 metrů) a nabízí jeden z nejkrásnějších pohledů na Auvergne i daleko za něj, do oblasti Monts Dore, největší sopečné oblasti v Evropě, s mnoha náhorními plošinami, kráterovými jezery, zubatými hřebeny, žleby a strmými svahy. Na lanovce, která startuje v údolní stanici asi čtyři kilometry jižně od Le Mont-Dore a končí těsně pod vrcholem, si návštěvník může užít půlhodinové stoupání na vrchol sopky vedoucí přes louky a obrovské vodopády.

○ PUY DE DÔME

Vrchol sopečného řetězce Monts Dôme byl kdysi považován za posvátnou horu. Dnes je 1 464 metrů vysoký Puy de Dôme symbolem Auvergne. Boha Mercuria Dumia zde uctívali Galové a Římané, a tak vznikl v 1. století př. n. l. na vrcholu impozantní památník v podobě Merkurova chrámu. V pozdějších dobách přibýlo rozlišovací znamení v podobě antény. Asi hodinová procházka po staré římské silnici z Col de Ceysat na vrchol Puy de Dôme je zcela určitě zážitkem v každém ročním období. V některých dnech lze dohlédnout až na vzdálenost 300 kilometrů.

Kromě poněkud vyššího horského pásma Chaîne des Puys se nacházejí v Auvergne skalní útvary Monts Dore, zde nalevo Tuilière a napravo Sanadoire.

PROČ PRÁVĚ NA JAŘE?

ČLOVĚK PŘIJÍZDÍ DO AUVERGNE, ABY SI VYCHUTNAL ZDEJŠÍ KLID. MÍSTNÍ KRAJINA SE TÁHNE DO NEPOPSATELNÉ DÁLKY. OBČAS SE VLNÍ HORSKÝMI HŘBETY, JINDY JE ROVINATÁ. KDYŽ JI PŘÍRODA OŽIVÍ SVÝMI BARVAMI, JE TO NA PROSTÁ NÁDHERA. SVĚTLE ZELENÁ TRÁVA, PASTELOVÉ BARVY POUPAT NA STROMECH A LESY UZAVÍRAJÍCÍ PRÁZDNÉ MEZERY. MRZELO-LI BY NĚKOH, ŽE SKONČILA ZIMA, MŮŽE SE VYDAT NA NEJVYŠŠÍ VRCHOLKY CELOROČNĚ POKRYTÉ SNĚHEM. ŘADA VESNIC NABÍZÍ O VELIKONOCÍCH ČETNÁ PŘEDSTAVENÍ, PRO TY NEJMENŠÍ PAK HLEDÁNÍ VELIKONOČNÍCH VAJÍČEK. URČITĚ BYSTE SI NEMĚLI NECHAT UJÍT TRADIČNÍ VYHÁNĚNÍ DOBYTKA, KTERÉMU SE ŘÍKÁ TRANSHUMANCES.

○ ST.-NECTAIRE

Obec rozdělená na St.-Nectaire-Le-Haut a termální středisko St.-Nectaire-le-Bas je jedním z nejkrásnějších měst ve Francii. Krásně umístěný kostel St. Nectaire byl postaven ve 12. století na čedičovém kuželu Mont Cornadore. V údolí se nacházejí termální lázně s přibližně 40 teplými prameny a zka-menělý pramen Fontaine Pétrifiante. Na zvířatech a rostlinách se během šesti až 14 měsíců nezadržitelně projeví vliv minerální vody bohaté na oxid uhličitý. V Maison du St.-Nectaire se vše točí kolem slavného sýru. Vyznačuje se bílou, žlutou nebo červenou kůrou obíjající kulatou hmotu, ořechovou chutí a „vulkanickým temperamentem“.

○ BORT-LES-ORGUES A CHÂTEAU DE VAL

V údolí Dordogne se rozkládá zámek postavený v roce 1440 Guillotem d'Estaing, jehož silueta se odráží na modročerné hladině nádrže poblíž klimatických lázní Bort-les-Orgues. Pevnost obklopuje šest věží zakončených kónickým tvarem a arkýřovými okny. Branou se železnými hroty projdete do Châ-

Nahoře: Puy Pariou je nejznámější sopka řetězce poblíž Clermont Ferrand. Má velmi výrazný kráter, který v létě zcela pokrývá bujná tráva. Na jeho pozadí vede cesta k 1 465 metrů vysoké sopce Puy de Dôme, která až do roku 1988 představovala jeden z nejznámějších úseků Tour de France.

Vlevo: Trochu méně namáhavá než Tour de France, ale neméně působivá, je pěší turistika v Auvergne.

teau de Val a brzy pochopíte, že jste se ocitli v jednom z nejzachovalejších hradů v Haute Auvergne.

○ SALERS

Středobodem „pohádkového“ středověkého městečka postaveného výhradně z tmavé lávy je Place Tyssandier d'Escous. Toto „Grande Place“ (jako by vypadlo z obrázkové knihy) leží na západním úpatí Centrálního masivu a bylo pojmenováno po farmáři, který v 19. století získal křížením z původního plemene slavný salerský skot červené barvy. Zcela zachovaná obec, která získala svou podobu během vrcholného období renesance, je dnes jednou z nejpůvabnějších vesnic ve Francii. Návštěvníci oceňují především velkolepá sídla na náměstí Grande Place, pozdně gotické pohřebiště v St. Matthieu a Maison des Templiers, bývalou ubytovnu pro poutníky svatého Jakuba, představující typické obytné prostory v Auvergne, a nádobí na výrobu sýra.

○ PUY MARY

Strmé svahy snad nejkrásnějšího pohoří Auvergne, Puy Mary (1 787 metrů), jsou ještě v květnu často pokryté sněhem. Pokud to zvládnete až na vrchol téměř symetrické „Pyramida Auvergne“, nabídne se vám, jak mnozí tvrdí, ten nejpозорuhodnější po-

hled na Auvergne. Výchozím bodem pro výstup je nejvyšší bod Pas de Peyrol (1 588 metrů), „král auvergneských průsmeků“, který je také nejvyšším průsmekem Centrálního masivu. Posledních 200 metrů na vrchol lze z parkoviště zdolat asi za 45 minut, včetně cesty zpět.

○ ALLANCHE / MONTS DU CÉZALLIER

V nadmořské výšce asi 1 200 metrů, mezi pohořím Cantal a Monts Dore, narazíte na lidi jen ojediněle. Vesnice Allanche v oblasti Cézallier se rozkládá podél řeky stejného jména a svými šedými domy a obrannými zdmi připomíná Auvergne dob dávno minulých.

○ BLESLE

Tam, kde končí Gorges de l'Alagnon, se nachází Blesle, jedna z nejhezčích vesnic Francie („Plus Beaux Villages de France“). Díky izolovanému umístění v soutěskách zůstala historická podstata zcela zachována. Můžete se procházet mezi hrázděnými domy a uličkami lemovanými platany a navštívit Musée de la „Coiffe“, věž svatého Martina (14. století), kapli Notre-Dame de la Chaigne (17. století), románský kostel St.-Pierre, benediktinský klášter a tvrz baronů de Mercœur (11. století).

○ ISSOIRE

V hospodářském a průmyslovém centru Auvergne v údolí řeky Allier se pěstuje vynikající víno. Issoire byl během náboženských válek v 16. století téměř zcela zničen.

KAM VEČER

Clermont-Ferrand: L'Ostal // Jak chutnají „cuisine volcanique“, můžete zjistit na starém městě Clermont-Ferrand. Zdejší kuchyně byla oprávněně oceněna michelinskou hvězdou.

// www.lostal-restaurant.fr

Pailherols: Auberge des Montagnes // Po výšlapu v hornatém Cantalu nabízí hotelová restaurace s idylickou polohou u jezera útulnou, typicky francouzskou atmosféru. Skvělá příležitost k odpočinku!

// www.auberge-des-montagnes.com

Vpravo: Městský klenot v opuštěném regionu Cantal. To je Salers s domy z tmavé vulkanické lávy.

Nicméně, středověk je při procházkách úzkými a klikatými uličkami pečlivě obnoveného starého města stále přítomen. Centru starého města, náměstí Place de la République, dominuje hodinová věž, Tour de l'Horloge, nesoucí četná svědectví o vědeckých objevech z období renesance.

○ VIC-LE-COMTE

Velmi blízko Envalu, který byl osídlen od prehistorických dob, a disponuje tudíž jeskynnými obydlími, leží Vic-le-Comte, které založili Galové a Římané. Staré město s domy v pastelových tónech, městská brána Porte Robin, pozdně gotická

Ste.-Chapelle s jedinečnými okny chóru a románským kostelem sv. Jana se rozkládá mezi Alliérem a pohořím Livradois v Parc des Volcans. Pro milovníky jazzových festivalů, trhů se starožitnostmi a koňmi, motokrosu, kanoistiky, kluzáků a paraglidingu je bývalé hlavní město hrabství Auvergne jako stvořené.

○ BILLOM

Billom se středověkou atmosférou a s hrázdnými domy je oblíbenou filmovou kulisou. Již ve 13. století zde byla univerzita. Maison du Chapitre na Place des Ecoles byl její součástí. Krypta (11. století) kostela sv. Cerneufa je jednou z nejstarších v Auvergne. Na česnekových polích ve zdejší oblasti se sklízí šestina všech těchto voňavých paliček ve Francii.

UBYTOVÁNÍ

Moulins: Clos de Bourgogne // Clos de Bourgogne nabízí tradiční atmosféru. Budova pochází z 18. století a interiér se romanticky přizpůsobuje, aniž by byl nevkusný. Pět minut do centra.

// www.clos-de-bourgogne.com

Clermont-Ferrand: Hôtel Lune Étoile // Hotel na východě Clermont-Ferrand je vhodný zejména pro kratší pobyty a pro milovníky dobrodružství. Je snadno dostupný autem i vlakem.

// www.hotel-lune-etoile.com

Rosière: La Garnasette // Ve starobylém kamenném domě se hostům dostane rodinného přijetí a mohou se těšit na relaxační pobyt uprostřed přírody. Jídlo je vegetariánské a připravené z biologických surovin. Chcete-li prozkoumat zdejší oblast, stačí pouze vyjít před dveře. Mnoho turistických tras začíná právě odsud.

// www.lagarnasette.net

NÁKUPY

○ HERBULA

Roztomilý obchůdek v Clermont-Ferrand proslul udržitelností a balí své organické produkty, jako je koření, káva, sušené ovoce a kosmetika, kvůli ochraně životního prostředí do malých skleněných karaf, nebo vůbec ne.

// www.herbula-bio.com

○ BIO-PIVOVAR LE PLAN B

V ekologickém pivovaru lze tmavá, světlá, sladová a jiná piva nejen koupit, ale i ochutnat.

// www.bieres-leplanb.com

○ LES BELLES DE SAVON

Ručně vyráběná voňavá mýdla Les Belles de Savon, vznikající podle tradičních receptur za studena, lze zakoupit ve vybraných obchodech v regionu.

// lesbellesdesavon.com

NENECHTE SI UJÍT

VYŠPLHEJTE NA MONT-DORE

V dřevěných vozech Funiculaire du Capucin, lanovky z roku 1897, která spadá pod památkovou péči, překonáte z Office de Tourisme v Le Mont-Dore rychlostí jednoho metru za sekundu vzdálenost dělící vás od vrcholu se stanicí Salon du Capucin ve výšce 1 286 metrů. Na vrchol Pic du Capucin se lze z mýtiny dostat asi za hodinu pohodlně schůdnými serpentínami. Po dechu budete lapat pouze při omračujícím výhledu na masiv Mont Dore.

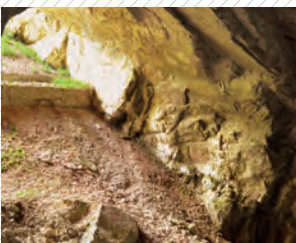
VÝLET DO VALLÉE DE CHAUDEFOUR

Pěší turistika v srdci obrovského stratovulkánu v přírodní rezervaci Vallée de Chaudfour, na severovýchodním svahu Puy de Sancy, je silným zážitkem. Chráněnou oblast tvoří okouzující skalní údolí. Dobrým výchozím bodem pro pěší túry je přírodovědné informační centrum s expozicí flóry a fauny. Aby si botanicky hodnotné údolí udrželo i nadále své bohatství, lze jej navštívit pouze pěšky. Platí přísný zákaz trháni rostlin. Ale na pozorování je tu spousta krásných věcí, například mufloni a různé druhy plazů, stejně jako malá rašeliniště v podobě biotopů v nadmořské výšce 800 až 1 800 metrů. V horních oblastech údolí se nachází vzácná vegetace a bizarní skalní útvary.

POŘÁD ROVNĚ ZA NOSEM!

Saint-Nectaire je jedním z pěti sýrových králů regionu Auvergne. Každý, kdo má zájem o výrobu sýra z kravského mléka, půjde pořádkem rovně za nosem a narazí na statek. Například v Orcivalu vítají výrobci sýrů hosty po celý rok a nabízejí bezplatné prohlídky.

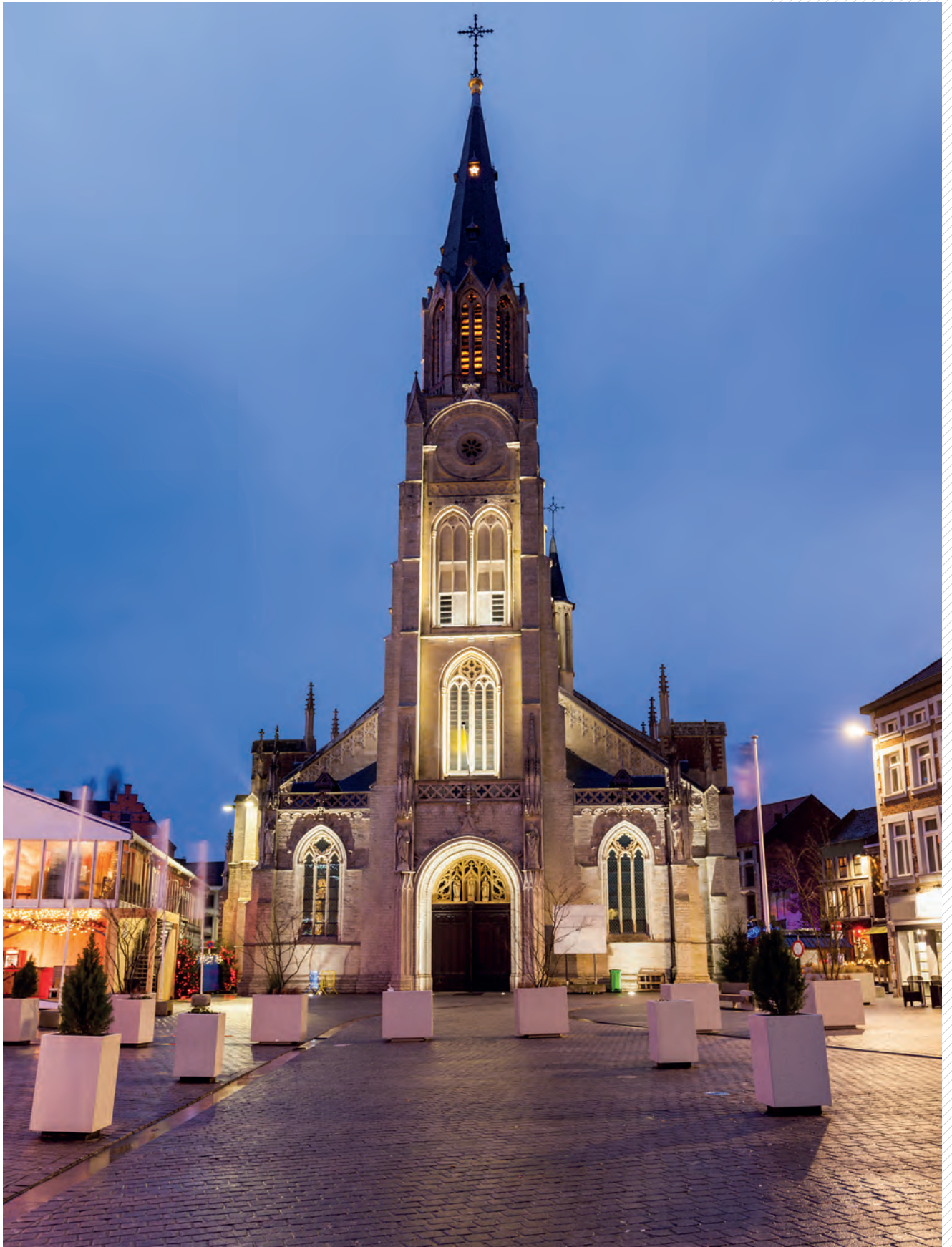
PROZKOUMEJTE CERDONSKE JESKYNĚ

Jeskyňe, které vznikly v kvarterním zalednění díky podzemním řekám, byly kdysi využívány jako lidský úkryt, což dokazují nálezy nástrojů a kostí z neolitu. Od 80. let mohou návštěvníci prozkoumat jeskyňe zevnitř, a zažít tak život lidí z doby kamenné a přitom si vyrobit luk a šíp, hliněnou mísu nebo rozdělat oheň bez zápalek. Zážitek pro celou rodinu! // www.grotte-cerdon.com

ZÁBAVA NA VODĚ V PRŮRVÁCH ŘEKY ALLIER

Díky vodopádům, rychlým proudům a úzkým průsmykům je Allier jako stvořený pro jízdu na kajaku a rafting. Fanoušci divoké vody jsou nadšeni především soutěskami horního toku Gorges de l'Allier. Soutěsky jsou místy několik set metrů hluboké. V klidnějších vodách Allieru lze pádlovat po proudu v okolí obce Pont-du-Château. Úseky roklinami jsou naopak vhodné pouze pro zkušené kajakáře. Rafting a Hot-Dog v gumovém člunu pro dvě osoby v doprovodu sportovních instruktorů je vhodný i pro začínáče. Podél toku řeky Allier se půjčují kánoe a kajaky. V divokých vodách si přijdou na své i rybáři.

#02 BELGICKÝ LIMBURK

LIMBURK, KTERÝ SE Z VĚTŠÍ ČÁSTI NACHÁZÍ NA ZÁPAD OD ŘEKY MÁZY, HRANIČÍ S LUTYCHEM, PROVINCIÍ VLÁMSKÝ BRABANT A ANTVERPAMI. TUTO BELGICKOU PROVINCIÍ CHARAKTERIZUJÍ HISTORICKY VÝZNAMNÁ MĚSTA A OBCE JAKO NAPŘÍKLAD TONGEREN, NEJSTARŠÍ MĚSTO FLANDER. V MAASEIKU JE NEJSTARŠÍ LÉKÁRNA V BELGII A GENK LÁKÁ NA PŘÍJEMNÉ POPIJENÍ. NELZE OPOMENOUT ANI MODERNÍ METROPOLI HASSELT, V NÍŽ SE ZRODILA JALOVCOVÁ PÁLENKA. V REGIONU SE ČÁSTEČNĚ STÁLE MLUVÍ LIMBURSKY.

○ SINT-TRUIDEN

Někdy se vyplatí přijet do města až večer. V noci, tedy alespoň o víkendech, totiž Sint-Truiden obklopuje zvláštní světlo. Fasády, a mnohdy i celé ulice a parky, se najednou promění a vyzařují magicou atmosférou, která má za denního světla zcela jiný efekt. Malý kostel sv. Anežky postavený ve 13. století je jedním ze zasvěcených tipů v regionu. Dřevěná valená klenba a třicet osm nástěnných maleb dodává interiéru vlastní charakter. Druhé největší belgické tržiště vypadá podobně jako největší trh v St. Niklaas, je poněkud nepřiměřených rozměrů a opravdu překypuje životem. Rokoková radnice z červených cihel a pozdně gotický kostel Panny Marie na trhu určité stojí za zastávku.

○ TONGEREN

Tržní náměstí v Tongerenu, který je považován za jedno z nejstarších měst v Belgii, nezdobí žádná komiksová postava, ale hrdina, kterému Caesar postavil první pomník. V Zápisích o válce galské informuje římský císař o mazaném králi kmene Eburonů Ambiorixovi, který mu uštědřil citelnou porážku. To nicméně Římanům nezbránilo v založení „Aduatuca Tungrorum“. Ve městě i v jeho okolí jsou dodnes patrné jeho stopy. Jako například městské zdi táhnoucí se v délce více než čtyři kilometry podél města, stejně jako pozůstatky velkého chrámu. Více o životě Římanů v Galii se můžete dozvědět v galořímském muzeu. Kostel Onze-Lieve-Vrouwebasiliek proslul svou zázračnou sochou. Tongeren je známý v celé zemi trhem se starožitnostmi.

○ ALDEN BIESEN

Proč se vlastně vydávat do muzejního paláce během dne, když noc je mnohem více vzrušující? Chvějící se stíny, odrážející se kroky a temné míst-

nosti, to je „Bilzen Mysteries“, prohlídky za soumraku, které provozuje poslední obyvatel zámku a které zahrnují i zámecké okolí. Součástí trasy je propracovaná světelná show, jejíž obsah se zaměřuje na historii zámku. K dispozici je nyní také tablet a různé přehlídky. Zámek německých rytířů, který je architektonicky ovlivněn barokní érou, pochází původně ze 13. století, nicméně největší rozkvět zažil v 17. století a dnes se používá hlavně pro konání konferencí a zasedání. Za zmínku stojí barvitý Festival vyprávění příběhů konaný na podzim, nebo bujará atmosféra Skotských dnů. Navštívit můžete také barokní okrasnou zahradu a fruktárium.

Vlevo: Trh s kostelem Panny Marie v Sint-Truidenu se večer jeví zcela v jiném světle.

Vpravo: Gotický kostel je klenotem bekináže Sint Agnes v Sint-Truidenu.

PROČ PRÁVĚ NA JAŘE?

LIMBURK JE ZNÁM JAKO NEJÚRODNĚJŠÍ REGION V CELÉ ZEMI. PO CELÝ ROK DISPONUJE DOSTATEKEM SRÁŽEK A ŠTAVNATÉ TRÁVY, TAK CHARAKTERISTICKÉ PRO MÍSTNÍ KRAJINU JEZER A LESŮ. V DOBĚ, KDY STROMY A ROSTLINY NASAZUJÍ NA KVĚT, PŘEKVAPÍ ZDEJŠÍ PŘÍRODA ZCELA NOVÝMI BARVAMI. TO JE TAKÉ NEJVHODNĚJŠÍ DOBA K NÁVŠTĚVĚ NÁRODNÍCH A PŘÍRODNÍCH PARKŮ, ÚCHVATNÝCH ZÁMKŮ A OKOLÍ NA KOLE ČI PĚŠKY. LZE SE VYDAT DO MĚST JAKO HASSELT, TONGEREN NEBO ST. TRUIDEN A POSEDĚT NA NĚKTERÉM Z NÁDVOŘÍ NEBO NA TERASE KAVÁRNY. TEPLoty SE V JARNÍM OBDOBÍ POHYBUJÍ V PŘÍJEMNÉM ROZMEZÍ 16 AŽ 18 °C, COŽ JE IDEÁLNÍ POČASÍ NA VÝLETY.

○ HASSELT

Města, která jsou pevně spojena s konkrétním produktem, tedy v případě Hasseltu s jeneverem, si obtížně budují jiné image. Hasselt v tom překvapivě uspěl, a to navzdory blízkosti Bruselu a konkurenci Antverp, a rozvíjí svou vlastní pověst jako město módy. Muzeum módy návštěvníkovi nabídne kurátorsky zajímavé výstavy a celá řada butiků, špičkových obchodů nejrozličnějších značek a obchodů concept stores v centru města téměř nemá konkurenci. Není tedy pochyb o tom, že město není pouze pálenka, navzdory významu, který jenever pro místní sebepojetí představuje. Chcete-li se dozvědět více o historii jalovcových pálenek, můžete navštívit Národní muzeum jeneveru ve starém lihovaru.

○ OPATSTVÍ HERKENRODE

Ne, cisterciáčky již v Herkenrode nežijí. Obrovský klášterní komplex padl téměř za oběť francouzské revoluci.

Nahoře: Celých 70 metrů a působivých 13 pater, to je impozantní Justiční palác, který vznikl na kolejkách hasselského nádraží.

Vlevo: Dnes je v opatství Herkenrode poblíž Hasseltu meditační centrum.

A přesto umožňuje ještě dnes představit si jeho dřívější velikost. V části zachované budovy sídlí od roku 1972 Řeholní kanovnice božího hrobu. Je však jen velmi omezeně přístupná veřejnosti, s výjimkou kostela, který je otevřen denně. Velká část zbytku zařízení byla odkoupena, obnovena a bylo zde zřízeno moderní klášterní muzeum. Historie kláštera ožívá a je zajímavým způsobem prezentována i těm nejmenším. Bylinková zahrada představuje dávné znalosti léčivých bylin tak příznačné pro řadu klášterů. Milovníky duchovně laděné literatury zaujme Elisabeth von Spalbeek. Je pravda, že nikdy nežila v klášteře, ale je zde uctívána.

○ SKANZEN BOKRIJK

Přemísťovat historické domy není v Belgii povoleno již několik let. To znamená, že starý dům již nemusí být odborně demontován a postaven jinde, například v muzeu. O to cennější jsou pak původní budovy v Bokrijku, kde nejstarší dům pochází z roku 1507. Různé mlýny, statky, tradiční řemeslné obchody, ale také 17 antverpských měšťanských domů. To vše je k vidění v rozsáhlém areálu skanzenu. Historie ovšem neožívá jen díky 140 domům z celé Belgie. Mnohem více života jí dodávají herci činní přímo na mnoha místech muzea. Návštěvník si toho může hodně vyzkoušet sám na workshopech. Součástí programu je starodávná keramika, pečení chleba a předení vlny. Park je zpestřen výletem do šedesátých let. Oblíbený volnočasový areál doplňuje velké dětské hřiště.

○ NÁRODNÍ PARK HOGE KEMPEN

Hoge Kempen o rozloze 57 km² je v současné době prvním a jediným belgickým národním parkem. Hoge Kempen nebo Kempens-Plateau vznikl během poslední doby ledové, tedy doby, v níž zde řeka Máza zanechávala balvany a kameny z Arden. Krajíně dominují rozsáhlé borovicové lesy, fialová vřesoviště a čisté rybníky.

KAM VEČER

Tongerens: Bazilik // K mání jsou hamburgery a jiné masové pokrmy, ale i ryby a také vegetariánské pokrmy. Kdo přijde ráno, může i posnídat. Tmavé dřevo a kulatá stropní světla dotvářejí příjemnou atmosféru.

// www.bazilik.be

Hasselt: The Happy Snooker // V útulném baru se můžete setkat na pivo, na drink, ale hlavně si zahrát kulečnick a samozřejmě deskové hry. Můžete také zajít na šipky nebo turnaj ve stolním fotbale.

// www.thehappysnooker.be

St. Truiden: Vleesgegroet // Nejčerstvější maso lze ochutnat v milém steakhousu. Jak název napovídá, dobrou kvalitu pocítíte při každém soustu. Pečlivou přípravu může host dokonce sledovat od stolu. Jako příloha se samozřejmě podávají čerstvé hranolky.

// www.vleesgegroet.be

Vpravo: V národním parku Hoge Kempen vykouzlí slunce zapadající nad vřesovištěm romantickou náladu.

Našlo zde svůj domov mnoho typických ptáků vřesovišť, jako je koliha velká, skřivan lesní, datel černý a lelek lesní, který ožívá v noci. V okolí rybníků mají svá stanoviště motýli, jako je otakárek fenyklový a hnědásek kostkovaný. Hoge Kempen je také domovem plazů a obojživelníků, jako je skokan ostronosý, ropucha krátkonohá a ještěrka živorodá. Rozlehlé lesy parku jsou naproti tomu pevně v rukou jelenů a dravých ptáků, jako je jestřáb.

○ MAASEIK

Maaseik, který, jak název napovídá, leží přímo na Máze, se rozkládá na hranici s Nizozemskem. Město pláten proslulo díky nejstarší knize v Belgii, bo-

hatě ilustrovanému „Codex Eyckensis“ z 8. století. Ten lze obdivovat v klenotnici kostela sv. Kateřiny v Maaseiku. Ilustrace však nepocházejí od slavných bratrů Van Eyckových, kteří se pravděpodobně v Maaseiku narodili. Ti byli jmenováni pouze patrony cenného evangeliáře. Na náměstí stojí socha na jejich počest. Na okraji náměstí se nachází dům Modrý lev, ve kterém je Lékařské muzeum, jež určitě stojí za to vidět. Nejstarší soukromá lékárna v Belgii byla v posledních letech obnovena a zpřístupněna veřejnosti. Za vidění stojí také Archeologické muzeum a Muzeum Johna Selbacha, které představuje obrovskou sbírku historických panenek i romantických obrazů.

UBYTOVÁNÍ

Hasselt: YUP Hotel // „Jednoduché tam, kde to dává smysl, a luxusní tam, kde je to důležité“ – motto Young Urban Professional Hotelu se odráží v jeho butikovém stylu. Pokoje jsou praktické, ale naprosto komfortní. Lobby a restaurace lákají k relaxaci.

// www.yuphotel.com

Hasselt: Hotel The Century // Městský hotel v centru nabízí svým hostům moderní, a přesto útulné prostředí. V restauraci si můžete vybrat mezi bohatými pokrmy, malým občerstvením a denně se měnícími pokrmy.

// century.be

Tongeren: Boutique Hotel Caelus VII // Kombinace jména římského boha nebes a domovního čísla sedm není náhoda. Hosté se v tomto butikovém hotelu mají cítit jako v sedmém nebi.

// www.caelus.be

NÁKUPY

○ HASSELT: BOON CHOCOLADEHUIS

Milovníci čokolády a umění, pozor! Zde se nerodí jen pralinky, ale i skutečná umělecká díla. Lahůdky lze samozřejmě také ochutnat a už jejich samotná výroba je příslibem nezapomenutelného zážitku.

// www.chocoladehuisboon.be

○ GENK: MISS RED LIPS RETRO BOUTIQUE

Každý, kdo miluje vintage a retro módu, zaručně najde v malém obchodě to, co hledá. Pravidelně se zde obměňuje nabídka šatů, sukní, ale také kalhot a doplňků ve stylu 50. let. Nábytek ve stylu vintage je rovněž na prodej.

// www.retroboutiquemissredlips.be

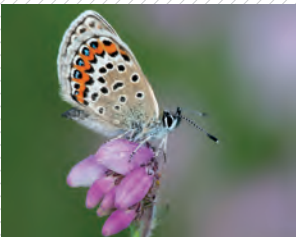
○ TONGEREN: TRH SE STAROŽITNOSTMI

A BLEŠÍ TRH

Každou neděli mezi 6.00 a 13.00 hodinou se centrum města Tongeren promění v moře starožitností. Prodejci starožitností a obchodníci nabízejí použitý nábytek, designové zboží, veteš a různé druhy vintage. Trh se koná za každého počasí a otevřené jsou také obchody se starožitnostmi a vintage produkty.

// www.antiekmarkt-tongeren.be

NENECHTE SI UJÍT

ZAŽIJTE SKUTEČNOU PŘÍRODU V PŘÍRODNÍ REZERVACI DE TEUT

Přírodní rezervaci tvoří velké množství údolí potoků, rašelinišť, dun, lesů, luk a vřesovišť. V létě cvrkají kobyly a zpívají skřivani a lindušky. Když slunce zapadne, uslyšíte bzučivou píseň tajemného lelka lesního. V údolích Roosterbeek a Laambeek je vřesoviště opakovaně přerušováno hladinou slatin a rybníků. Užovka hladká, ještěrka živorodá, skokan ostronohý a ropucha krátkonohá zde najdou vždy dostatek potravy. Nad vodou létají vážky. Na okraji rašeliniště rostou masožravé rostliny, jako je rosnatka a bublinatka. Naleznete zde také některé vzácné rostliny, jako je lobelka, pobřežnice nebo liliovec.

NAVŠTIVTE BRUEGHELHAUS V PEERU

V Bruegelhausu v Peeru můžete obdivovat velkou sbírku uměleckých děl vlámského malíře Pietera Brueghela staršího. Kromě toho zde běží zajímavý krátký film o rozmanitých a na detail zaměřených dílech tohoto umělce. V souvislosti s otázkou, zda se umělec skutečně narodil v Peeru, odhaluje také kuriózní spojení mezi jeho díly a městem.

PROCHÁZEJTE SE JAPONSKOU IDYLOU

S ohledem na partnerství s japonským městem Itami byla v roce 1992 slavnostně otevřena Japonská zahrada. Díky své původní krajinářské architektuře je skutečnou idylkou. Zde si můžete skvěle odpočinout nebo sem zajít na procházku. Je zde také široká nabídka japonské kultury.

PONOŘTE SE DO MINULOSTI GENKU

Genk byl kdysi důležitým centrem těžby uhlí. Doly jako Winterslag, Zwartberg a Waterschei byly uzavřeny v 60. letech a budovy, z nichž některé stále existují, jsou nyní využívány pro kulturní akce. Kromě toho byl ve Zwartbergu zřízen takzvaný důl C. S brýlemi určenými k zobrazování virtuální reality mohou návštěvníci zblízka zažít těžký každodenní život horníků. Také majestátní katedrály v zahradních čtvrtích pocházejí z dob těžby uhlí.

OCHUTNEJTE JALOVCOVOU PÁLENKU

Byly doby, kdy se populární jalovcová brandy destilovala pouze v Hasseltu. Není divu, že si město udržuje s jeneverem úzký vztah. Destilování se rozvíjelo v 17. století a stalo se součástí městské pověsti. Muzeum jeneveru vypráví o bujarých dobách, kdy obchod významně podporovala holandská garnizone, o chudých dobách, kdy se musela používat místo sladu nebo ječmene melasa, a o dobách, kdy na každého Belgičana připadalo téměř deset litrů jeneveru ročně. Ti, kdo se opravdu zajímají o tuto všestrannou pálenku, by měli nejen navštívit muzeum, ale také každoroční festival jeneveru, který se koná v říjnu.

REJSTŘÍK

ad. – a dále

A

Aberdeen 234 ad.
Aberdeen 234 ad.
Ærø 94 ad.
Águilas 68
Albánie 160 ad.
Alden Biesen 21
Allanche 17
Alonnisos 132
Arta 178
Assisi 221
Augustusburg, zámek 253
Auvergne 14 ad.

B

Belgie 20 ad.
Belgický Limburg 20 ad.
Billom 18
Bleekede 8 4
Bled 153
Blesle 17
Bokrijk, skanzen 23
Bort-Les-Orgues 16
Bristol 98 ad.
Budva 172 ad.
Bukurešť 227 ad.
Bulharsko 214 ad.
Buncrana 195

C

Caravaca de la Cruz 65
Carndonagh 193
Cartagena 65
Casate delle Marmore 224
Château de Val 16
Clermont-Ferrand 1 5
Comana, přírodní park 229
Cork 102 ad.
Craiova 229
Cuenca 26 ad.
Curtea de Argeș 230

Č

Česká republika 278 ad.

D

Dánsko 94 ad.
Dannenberg 81

E

Elbufer-Drawehn, přírodní park 81
Anglie 42 ad., 98 ad., 136 ad., 260 ad.
Epirus 176 ad.

Erfurt 106 ad.
Estella 238 ad.
Estonsko 70 ad., 124 ad.
Évora 244 ad.

F

Falkenberg 115
Fichtelberg 251
Finsko 30 ad.
Finská jezerní plošina 30 ad.
Fort Dunree 195
Fountains Abbey 137
Francie 14 ad., 266 ad.
Frauenstein 254
Freiburg 253

G

Gaming, kartouza 59
Glashütte 254
Görlitz (Zhořelec) 180 ad.
Greencastle 195
Groningen 36 ad.

H

Halland 112 ad.
Halmstad 113
Hämeenlinna 31
Hasselt 22
Helmsley Castle 138
Herkenrode, opatství 22
Hiiumaa 127
Hitzacker 81
Hoge Kempen, národní park 23
Horezu, klášter jeptišek 229

CH

Chorvatsko 86 ad., 146 ad.

I

Imatra 33
Inishowen, poloostrov 192 ad.
Ioannina 177
Irsko 102 ad., 192 ad.
Issoire 17
Itálie 54 ad., 220 ad.

J

Jabel 83

K

Kaunas 118 ad.
Kerimäki 33
Kežmarok 188

Köhlen 83
Koli, národní park 34
Krakov 256 ad.
Krušné hory 250 ad.
Krušné hory/Vogtland, přírodní park 251
Kuckuckstein, zámek 254
Kuopio 33

L

La Gomera 198 ad.
La Unión 66
Lahti 31
Lappeenranta 33
Lauenstein 254
Le Mont-Dore 15
Leeds 260 ad.
Levoča 189
Lewis a Harris 42 ad.
Liesjärvi, národní park 31
Lilienfeld, klášter 62
Limburg (Belgie) 20 ad.
Linz (Linec) 202 ad.
Litva 118 ad.
Lorca 67
Lüchow 82
Lüneburg 48 ad.
Lyon 266 ad.

M

Maaseik 24
Maastricht 272 ad.
Malin Head 193
Mammoissel 84
Mantua 54 ad.
Mazarrón 68
Mikkeli 32
Montenegro 172 ad.
Monts du Cézallier 17
Mostviertel 58 ad.
Muhu 128
Murcia (region) 64 ad.
Murcia (město) 66

N

Německo 48 ad., 80 ad., 106 ad., 156 ad., 180 ad., 250 ad.
Nizozemí 36 ad., 164 ad., 272 ad.
North York Moors, národní park 139
North Yorkshire 136 ad.
Norsko 286 ad., 296 ad.
Noví Sad 142 ad.

O

Orcival 15
Orebič 147
Orvieto 222

Ötscher-Tormäuer, přírodní park 60

P

Parga 178
Pelješac, poloostrov 146 ad.
Perugia 221
Piatra Craiului, národní park 227
Pindos, pohoří 177
Plzeň 278 ad.
Pöhlsee 253
Pokljuka 151
Polsko 76 ad., 186 ad., 256 ad., 282 ad.
Poprad 188
Portugalsko 244 ad.
Poznaň 282 ad.
Punkaharju 33
Puy de Dôme 15
Puy de Sancy 15
Puy Mary 17

R

Rakousko 58 ad., 202 ad.
Retretti 33
Rievaulx Abbey 138
Rumunsko 226 ad.

Ř

Řecko 130 ad., 176 ad.

S

Saaremaa 125
Salers 17
Santa Maria della Consolazione 223
Santander 208 ad.
Satemin 83
Sierra linna 32
Scarborough 140
Schallaburg, zámek 60
Schneeberg 253
Schreyahn 84
Schwarzenberg 253
Seiffen 254
Seitenstetten, klášter 59
Srbsko 142 ad.
Sierra Espuña 67
Sint-Truiden 21
Skiathos 131 f.
Skipton Castle 137
Skopelos 132
Skyros 133
Skotsko 234 ad.
Slovensko 186 ad.
Slovinsko 150 ad.
Soča, údolí 150 ad.

Sofie	214 ad.
Spiekeroog	156 ad.
Spíšský hrad	190
Spíšské Podhradie	189
Spíšský Štvrtok	189
Spoletto	223
Sporady, severní	130 ad.
St. Pölten	61
St.-Nectaire	16
Ston	147
Studley Royal Park	137

Š	
Španělsko	26 ad., 64 ad., 198 ad., 208 ad., 238 ad., 292 ad.
Švédsko	112 ad.

T	
Tartu	70 ad.
Tatrzański, národní park	187
Terni	224
Thorn	76 ad.
Tirana	160 ad.
Todi	223
Tolminka, propast	153
Tongeruo	21
Torransuo, národní park	31
Triglav, národní park	151
Tromsø	286 ad.
Trpanj	147
Tylösand	113

U	
Úbeda	292 ad.
Umbrie	220 ad.

Utrecht	164 ad.
V	
Valašsko	226 ad.
Varberg	115
Velká Británie	42 ad., 98 ad., 136 ad., 234 ad., 260 ad.
Vesterålen	296 ad.
Vic-le-Comte	18
Vikos-Aoos, národní park	177
Vormsi	128
Vysoké Tatry	186 ad.

W	
Waidhofen an der Ybbs	59
Wendland	80 ad.
Whitby Abbey	139

Wocheiner See	153
Wustrow	82
Y	
York	137
Yorkshire Dales, národní park	137
Z	
Zadar	86 ad.
Zagorijské vesnice	177
Zakopanė	187
Západoestonské souostroví	124 ad.

OBRAZOVÝ MATERIÁL

C = Corbis, G = Getty, M = Mauritius
 Obálka: Look/UIH Bättcher (Wangeroege).
 Look/Christian Bäck (Lüneburg). Look/age
 fotostock (Tromsø). Look/Design Pics (Thes-
 saloniki). Look/Christian Bäck (Halland).
 Look/age fotostock (Epirus). Look/ClickAlps
 (Bled). Look/robertharding (Haarlem). Look/
 Avalon. red2 (North York Moors). Look/
 Andreas Strauß (La Gomera). Look/roberthar-
 ding (Yorkshire Dales). Look/ClickAlps (Piran).
 Look/robertharding (Fanad Head). Look/age
 fotostock (Schloss Bran). str. 2/3 Look/age
 fotostock, str. 4/5 Look/ClickAlps, str. 6/7
 Look/Franz Marc Frei, str. 8 Look/age fo-
 tostock, str. 9 Look/Bethel Fath, str. 9 Look/
 Christian Bäck, str. 10/11 Look/ClickAlps,
 str. 12/13 M/Volker Preusser, str. 14 M/
 Jean-Daniel Sudres, str. 16 M/Francis Cor-
 mon, str. 16 Look/Photononstop, str. 17 Look/
 Franz Marc Frei, str. 19 Look/hemis, str. 19
 Wikimedia Commons/Benoît Prieur - CCBY-
 SA, str. 19 G/Nicolas Thibaut, str. 19 M/
 Alamy, str. 19 Look/Franz Marc Frei, str. 19
 Look/Franz Marc Frei, str. 20 G/benkrut, str.
 21 M/Alamy, str. 22 M/Alamy, str. 22 M/
 Alamy, str. 23 M/Alamy, str. 25 G/Bert Be-
 ckers, str. 25 M/Alamy, str. 25 M/Bernard
 Castelein, str. 25 M/Julian Kumar, str. 25 G/
 ACMPhoto, str. 25 G/Liliane Lathouwers, str.
 26 Look/age fotostock, str. 27 Look/age fo-
 tostock, str. 29 G/I just try to tell my emotions
 and take you around the world, str. 29 G/
 drocke, str. 29 G/barmalini, str. 29 G/imv,
 str. 29 G/Hill Street Studios, str. 29 Look/age
 fotostock, str. 30 M/Alamy, str. 31 G/Heikki
 Salmi, str. 32 C/Doug Pearson, str. 32 G/
 Karina Movsesyan, str. 33 M/Siepmann, str.
 34 G/Panoramic Images, str. 35 M/Alamy,
 str. 35 Look/Bernard van Dierendonck, str.
 35 M/Arctic-Images, str. 35 G/Paul Domen,

str. 35 G/Westend61, str. 36 M/Alamy, str.
 37 G/SanderStock, str. 38 G/CreativeNature_
 nl, str. 38 G/venemama, str. 38 M/Alamy, str.
 39 M/Alamy, str. 40 G/SanderStock, str. 41
 G/Prostock-Studio, str. 41 M/Alamy, str. 41
 M/Alamy, str. 41 G/Sjo, str. 41 M/Rene van
 der Meer, str. 42 G/theasis, str. 43 C/Lee
 Frost, str. 43 M/Cody Duncan, str. 44 M/John
 Woodworth, str. 44 G/Scott Robertson, str.
 44 C/Jim Richardson, str. 46 G/fotoVoyager,
 str. 47 M/Leon Harris, str. 47 G/Richard
 Heath, str. 47 M/Alamy, str. 47 M/Leon
 Harris, str. 47 G/Ashley Cooper, str. 47 M/
 Alamy, str. 48 C/Helmut Meyer zur Capellen,
 str. 49 M/Helmut Meyer zur Capellen, str. 50
 Look/TerraVista, str. 50 M/Pure.Passion.
 Photography, str. 50 M/Alamy, str. 51 C/
 Bernhard Claßen, str. 52 M/Alamy, str. 53 G/
 Alexander Koerner, str. 53 G/Elena Odareeva,
 str. 53 Look/Arnt Haug, str. 53 Look/Chris-
 tian Bäck, str. 53 Look/Heinz Wohner, str. 53
 M/Karl F. Schöfmann, str. 53 M/Torsten
 Krüger, str. 53 G/Helmut Meyer zur Capellen,
 str. 54 G/Slow Images, str. 55 G/Walter Bi-
 bikow, str. 57 M/John Warburton-Lee, str. 57
 M/Alamy, str. 57 M/Alamy, str. 57 M/Veam,
 str. 57 G/Foto di Matteo Masini, str. 58 Look/
 Fath Bethel, str. 58 M/Alfred Schaubhuber,
 str. 60 M/Raimund Linke, str. 60 M/Alamy,
 str. 60 M/Volker Preusser, str. 61 G/Martin
 Siepmann, str. 61 M/Volker Preusser, str. 63
 M/Bernd Ritschel, str. 63 M/Martin Siepma-
 nn, str. 63 M/Alamy, str. 63 M/Martin
 Siepmann, str. 63 M/imageBROKER, str. 64
 M/Michael Snell, str. 65 Look/age fotostock,
 str. 66 Look/Photononstop, str. 66 Look/
 Juergen Richter, str. 67 M/imagebroker, str.
 69 G/N4n0, str. 69 M/foodcollection, str. 69
 C/Ignacio Luna, str. 69 M/Antonio Real, str.
 69 M/Alamy, str. 69 M/Monica Gumm, str.

70 M/Alamy, str. 71 G/Ragnar Vutt, str. 71
 Look/robertharding, str. 72 M/Alamy, str. 72
 M/Alamy, str. 72 M/Alamy, str. 72 Look/Rolf
 Frei, str. 74 M/Alamy, str. 75 M/Catharina
 Lux, str. 75 M/Catharina Lux, str. 75 M/
 Walter Bibikow, str. 75 M/Alamy, str. 75 M/
 Alamy, str. 75 M/Alamy, str. 76 M/Alamy, str.
 77 M/Slawek Staszczuk, str. 78 M/Slawek
 Staszczuk, str. 79 M/Alamy, str. 79 G/Bob
 Douglas, str. 79 G/Marek Rabiasz, str. 79 G/
 Maria Sward, str. 79 G/Volha Halkouskaya,
 S. 79 M/Alamy, str. 79 G/Michal Piwowarski,
 str. 80 M/Holger Weitzel, str. 81 M/Justus
 de Cuveland, str. 82 M/Alamy, str. 82 M/
 Alamy, str. 83 M/Alamy, str. 84 M/Siegfried
 Kuttig, str. 85 G/StockFood, str. 85 M/Willi
 Rolles, str. 85 M/Alamy, str. 85 M/Alamy,
 str. 85 M/Lothar Steiner, str. 86 G/xbrchx,
 str. 87 G/Alf, str. 87 G/Luis Davilla, str. 88
 G/phand, str. 88 M/Markus Lange, str. 88
 Look/Travel Collection, str. 89 M/Udo Siebig,
 str. 90 M/Alamy, str. 91 M/Nadine Ginzle,
 str. 91 M/Udo Siebig, str. 91 M/Martin
 Siepmann, str. 91 M/Alexander Pöschel, str.
 91 M/Udo Siebig, str. 91 G/Marko Samodol,
 str. 92/93 G/Johner Images, str. 94 G/
 RichVintage, str. 95 Look/Christian Bäck, str.
 96 G/Alberto Biscaro, str. 97 G/oli0815, str.
 97 G/David Trood, str. 97 G/Angelique
 Downing, str. 97 M/Alamy, str. 97 M/Alamy,
 str. 97 G/Line Klein, str. 98 Look/The Travel
 Library, str. 99 G/Carolyn Eaton, str. 101 M/
 Alamy, str. 101 G/Tomas Zrna, str. 101 M/
 Bernd Tschakert, str. 101 G/csphotoimages,
 str. 101 M/Alamy, str. 102 M/Alamy, str. 105
 Look/Ingolf Pompe, str. 105 M/Alamy, str.
 105 M/Alamy, str. 105 M/Alamy, str. 105 G/
 Richard Jung, str. 105 G/Geray Sweeney, str.
 105 M/Alamy, str. 106 M/Hans P. Szyszka,
 str. 107 M/Novarc, str. 108 M/Hans P. Szysz-

zka, str. 108 M/Alamy, str. 109 M/Hans P.
 Szyszka, str. 111 M/imageBROKER, str. 111
 M/Alamy, str. 111 M/Alamy, str. 111 M/Hans
 P. Szyszka, str. 111 G/totalpics, str. 111 M/
 imageBROKER, str. 112 M/Alamy, str. 113
 Look/Christian Bäck, str. 114 G/Perboge, str.
 114 M/Alamy, str. 114 M/Alamy, str. 114
 Look/Christian Bäck, str. 115 C/Macduff
 Everton, str. 116 M/Alamy, str. 117 G/Jacob
 Sijman Svensson, str. 117 G/Tom Morrison,
 str. 117 G/Heiner Schuch, str. 117 M/Alamy,
 str. 117 G/Artesia Wells, str. 118 G/kavun-
 chik, str. 119 M/Alamy, str. 120 G/Monika,
 str. 120 G/Leonid Andronov, str. 120 M/
 Alamy, str. 120 G/Leonid Andronov, str. 121
 M/Alamy, str. 122 M/Alamy, str. 123 M/Dirk
 Renckhoff, str. 123 M/Alamy, str. 123 Look/
 Franz Marc Frei, str. 123 M/Alamy, str. 123
 Look/Design Pics, str. 133 G/DaveBolton,
 str. 124 G/Sven Zacek, str. 125 G/Sven Zacek,
 str. 126 G/Sven Zacek, str. 126 M/imageBROKER,
 str. 126 M/Alamy, str. 127 M/Alamy, str. 128
 M/Alamy, str. 129 G/Martynasfoto, str. 129
 G/ARTindividual, str. 129 G/tarmofoto, str.
 129 G/s1llu, str. 129 M/Andrey Nekrasov,
 str. 130 G/happytrip, str. 131 M/Alamy, str.
 132 G/fotofritz16, str. 132 G/RobertBreitpaul,
 str. 133 G/mbirdy, str. 133 G/DaveBolton,
 str. 134 G/RobertBreitpaul, str. 135 G/cun-
 fek, str. 135 G/mbirdy, str. 135 G/Kerrick,
 str. 135 G/Photo and Co, str. 135 G/omersu-
 krugoku, str. 136 M/David Noton, str. 137
 G/ChrisHeppburn, str. 138 Look/robertharding,
 str. 139 G/Joe Daniel Price, str. 139 M/Paul
 Williams, str. 140 M/Alamy, str. 141 M/
 Alamy, str. 141 M/John Warburton-Lee, str.
 141 M/Alamy, str. 141 M/Alamy, str. 141 M/
 Alamy, str. 141 M/Alamy, str. 142 M/Alamy,
 str. 143 M/Alamy, str. 145 M/Alamy, str.
 145 M/Alamy, str. 145 M/Alamy, str. 145 M/

Alamy, str. 145 M/Alamy, str. 145 M/ Alamy, str. 146 Look/The Travel Library, str. 148 M/ Alamy, str. 149 M/Alamy, str. 149 M/Alamy, str. 149 M/Alamy, str. 149 M/Alamy, str. 150 M/Alamy, str. 149 M/foodcollection, str. 150 G/Robert Haasmann, str. 151 Look/ClickAlps, str. 152 G/Barbara Cerovsek, str. 152 G/Hanna Gottschalk, str. 152 G/Guy Edwardes, str. 153 G/V. Giannella, str. 154 G/Guy Edwardes, str. 155 G/ Deb Snelson, str. 155 M/ Alamy, str. 155 G/ Natthawat, str. 155 M/ Alamy, str. 155 G/BremecR, str. 156 Look/ Daniel Schoenen Fotografie, str. 157 G/Dirk Westenhagen Imagery, str. 158 M/Alamy, str. 158 M/Christian Bäck, str. 159 M/Alamy, str. 159 G/VFKA, str. 159 Archiv Nordseebad Spiekeroog GmbH/Patrick Kösters, str. 159 M/Alamy, str. 159 Archiv Nordseebad Spiekeroog GmbH/Patrick Kösters, str. 159 G/Hill Street Studios, str. 160 M/Alamy, str. 161 G/C. Sappa , str. 163 G/DC_Columbia, str. 163 M/Martin Siepmann, str. 163 G/Sergii Zysk, str. 163 G/Martin Siepmann, str. 163 G/DaveLongMedia, str. 163 M/Bruno Kickner, str. 164 G/Olena_Znak, str. 165 M/Alamy, str. 166 G/ Julia700702, str. 166 G/Stefano Oppo, str. 167 M/Alamy, str. 167 M/Alamy, str. 168 M/Alamy, str. 169 M/Alamy, str. 169 G/VLIET, str. 169 M/ Alamy, str. 169 M/ Alamy, str. 169 M/Alamy, str. 170 M/ClickAlps, str. 172 M/robertharding, str. 173 M/age fotostock, str. 175 G/ ovbelov, str. 175 G/blazekg, str. 175 G/ Westend61, str. 175 M/Westend61, str. 175 Look/Ingolf Pompe, str. 175 M/Alamy, str. 175 G/Olga355, str. 176 G/Dimitrios Tiliis, str. 178 G/Dimitrios Tiliis, str. 179 M/Alamy, str. 179 G/pavlemarjanovic, str. 179 G/Silvia Bianchini, str. 179 M/Alamy, str. 179 G/Michele Falzone, str. 179 G/KroXi, str. 179 G/ Konstantinos_K, str. 180 G/holgs, str. 181 G/HaraldBiebel, str. 181 M/Karl F. Schöfmann, str. 182 M/Catharina Lux, str. 182 M/ Alamy, str. 182 M/Alamy, str. 183 M/ imageBROKER, str. 185 M/Alamy, str. 185 G/

fhm, str. 185 M/Alamy, str. 185 G/ Westend61, str. 185 G/heckepics, str. 185 M/ Bahnmuellerr, str. 186 M/Alamy, str. 187 M/ Alamy, str. 188 G/Cavan Images, str. 188 G/ subtik, str. 189 M/Alamy, str. 190 M/Alamy, str. 191 M/Alamy, str. 191 G/MikeMareen, str. 191 M/Alamy, str. 191 M/Alamy, str. 191 Look/age fotostock, str. 192 M/Alamy, str. 193 G/Andrea Pistolesi, str. 194 G/The Irish Image Collection, str. 194 G/Gregory Clarke, str. 194 M/Alamy, str. 195 H. & D. Zielske, str. 196 M/Carsten Krieger, str. 197 G/Bruce Yuanvye Bi, str. 197 G/ Peter Zoeller, str. 197 M/Alamy, str. 197 G/ Shawn Williams, str. 197 M/Alamy, str. 198 Look/Andreas Strauß, str. 199 G/Flavio Vallenari, str. 201 M/ Siepmann, str. 201 G/Martin Siepmann, str. 201 M/imageBROKER, str. 201 M/Martin Siepmann, str. 201 M/imageBROKER, str. 201 M/Alamy, str. 201 G/bluejayphoto, str. 202 G/Ken Scicluna, str. 203 Look/Travel Collection, str. 204 M/Martin Siepmann, str. 204 Look/Ernst Wrba, str. 205 Look/Andreas Strauß, str. 207 M/Alamy, str. 207 G/Stocklimages_AT, str. 207 M/Alfred Schauhuber, str. 207 M/Klaus Bossemeyer, str. 207 M/ Alamy, str. 208 M/Alamy, str. 209 G/Gonzalo Azumendi, str. 209 M/Alamy, str. 210 M/ Jerónimo Alba, str. 210 M/Chris Seba, str. 211 M/Chris Seba, str. 211 Look/travelstock44, str. 212 M/Alamy, str. 213 G/ Pawel Toczynski, str. 213 G/Bonilla1879, str. 213 G/Helena GH, str. 213 M/Alamy, str. 213 M/Alamy, str. 214 G/Polychronis Giannakakis, str. 215 G/Nikolay Pandev, str. 216 G/ Nikolay Pandev, str. 216 G/Allan Baxter, str. 216 G/Bodhichitta, str. 217 M/Alamy, str. 218 G/ Heritage Images, str. 219 G/Gwengogat, str. 219 M/Giorgio Ricatto, str. 219 M/ Alamy, str. 219 M/Alamy, str. 219 M/Martina Katz, str. 219 M/ Alamy, str. 219 M/Alamy, str. 220 G/Francesca Cerretani, str. 221 G/ Ian Trower, str. 221 G/ Slow Images, str. 222 G/V alerioMei, str. 222 M/Alfonso Della

Corte, str. 222 G/ Joe Cornish, str. 223 M/ Francesco Iacobelli, str. 224 G/AGF, str. 225 G/Atlantide Phototravel, str. 225 G/ Atlantide Phototravel, str. 225 M/Alamy, str. 225 G/ Thomas Roche, str. 225 M/Alamy, str. 225 M/Alamy, str. 226 G/tich, str. 227 M/ Alamy, str. 228 M/Alamy, str. 228 G/florin1961, str. 228 M/Alamy, str. 229 M/Michael Runkel, str. 230 G/ralucahphotography.ro, str. 231 M/ Alamy, str. 231 G/TorriPhoto, str. 231 G/ IVANVIEITO, str. 231 M/Danita Delimont, str. 231 M/ Alamy, str. 231 M/imageBROKER, str. 231 M/ Alamy, str. 232/233 G/Terraplorer, str. 234 M/Alamy, str. 235 M/Alamy, str. 237 G/Westend61, str. 237 M/Alamy, str. 237 M/Alamy, str. 237 M/Alamy, str. 237 M/ Alamy, str. 237 M/ Alamy, str. 238 M/age, str. 239 G/Domingo Leiva, str. 240 Look/age fotostock, str. 240 Look/age fotostock, str. 241 M/Alamy, str. 241 M/Alamy, str. 243 M/ Alamy, str. 243 M/Jutta Ulmer, str. 243 M/ Alamy, str. 243 M/Alamy, str. 243 A/agefotostock, str. 244 M/Cubolimages, str. 245 M/ age fotostock, str. 246 Look/Sabine Lubenow, str. 246 M/ Jose Fuste Raga, str. 247 G/ Joe Daniel Price, str. 248 G/Mauricio Abreu, str. 249 G/Richard Maschmeyer, str. 249 M/ Alamy, str. 249 M/Alamy, str. 249 M/Alamy, str. 249 M/Alamy, str. 249 G/PurpleImages, str. 250 M/Alamy, str. 251 M/Andreas Vitting, str. 252 H. & D. Zielske, str. 252 Look/ Franz Marc Frei, str. 252 M/G_Hanke, str. 253 M/imagebroker, str. 254 M/United Archives, str. 255 Look/Franz Marc Frei, str. 255 M/ Alamy, str. 255 Look/Franz Marc Frei, str. 255 Look/ Heinz Wohner, str. 255 G/Frank Bienewald, str. 255 Look/Franz Marc Frei, str. 255 M/ Alamy, str. 255 M/Alamy, str. 256 G/ Siegfried Layda, str. 257 G/Numbersix, str. 259 M/Alamy, str. 259 M/Alamy, str. 259 Look/ Dariusz Zarod, str. 259 M/Wojtek Buss, str. 259 M/age fotostock, str. 259 G/wjarek, str. 259 M/Alamy, str. 260 M/Alamy, str. 261 M/Alamy, str. 262 M/Mark Sykes, str. 262 M/Alamy, str. 263 M/Alamy, str. 264 G/

kelvinjay, str. 265 G/ Mark Bromham, str. 265 M/Alamy, str. 265 G/ kelvinjay, str. 265 M/ Alamy, str. 265 M/Alamy, str. 266 G/ zabo69005, str. 267 M/Hiroshi Higuchi, str. 268 G/Robert Deyrail, str. 268 M/ Alamy, str. 268 G/Jean-Pierre Lescourret, str. 269 G/Tais Policanti, str. 270 M/Alamy, str. 271 G/Andia, str. 271 G/SanderStock, str. 271 G/ Izzet Keribar, str. 271 M/GTW, str. 271 M/ Alamy, str. 272 M/Alamy, str. 273 M/Alamy, str. 274 G/pidjoe, str. 274 M/Iain Masterton, str. 274 M/Rene van der Meer, str. 275 G/trabantos, str. 277 M/Alamy, str. 277 G/thehague, str. 277 M/Alamy, str. 277 M/Alamy, str. 277 M/ Jochen Tack, str. 277 G/DutchScenery, str. 278 G/Westend61, str. 279 M/Alamy, str. 281 M/ Alamy, str. 281 M/Alamy, str. 281 M/ Alamy, str. 281 G/Nikada, str. 281 M/Carlo Moruccio, str. 281 G/Robert B. Fishman, str. 281 M/Manfred Mehlig, str. 282 Look/age fotostock, str. 285 G/Travel and Still life photography, str. 285 G/ anandart, str. 285 G/Arkadiusz Wargula, str. 285 G/CCat82, str. 285 G/kateafter, str. 285 G/karp85, str. 285 G/gkordus, str. 286 M/ Karlheinz Irlemer, str. 287 G/Hanneke Luijting, str. 287 M/ iconotec, str. 288 M/Alamy, str. 288 G/ Southern Lightscapes-Australia, str. 288 G/ Franz Aberham, str. 289 M/Bard Loken, str. 290 M/Annett Schmitz, str. 291 M/Manfred Schmidt, str. 291 G/Zulkelfi Mohd Yusop, str. 291 M/Alamy, str. 291 G/Geoff Renner, str. 291 M/Dr. Wilfried Bahnmüller, str. 292 G/ Boris17, str. 293 M/Alamy, str. 295 M/ Alamy, str. 295 M/Alamy, str. 295 G/nito100, str. 295 G/Andrea Pistolesi, str. 295 M/ Alamy, str. 296 M/Annett Schmitz, str. 297 M/Alamy, str. 297 M/Bernd Römmelt, S. 298 M/Annett Schmitz, str. 298 M/George Karbus Photography, str. 298 M/imageBROKER, str. 298 M/Alamy, str. 299 Look/age fotostock, str. 301 G/muzzyczo, str. 301 M/Alamy, str. 301 G/Frank Olsen, Norway, str. 301 M/ Alamy, str. 301 G/mariannehoy, str. 301 Look/Reinhard Dirscherl.

TIRÁŽ

1. české vydání, 2021
Vše jenom ne tradiční - neobjevená Evropa
© 2020 Kunth Verlag GmbH & Co. KG, München
© Marco Polo s. r. o., Praha

Printed in Slovenia.

Redakce německého vydání:
Jennifer Valentin, Anna Eckerl, Julia Schott
Překlad: Alice Wallingerová, Vítězslav Čížek
Redakce českého vydání: Pasperta Publishing, s. r. o.

Dílo a všechny jeho části jsou chráněny copyrightem. Nepovolené využívání bezsouhlasu nakladatelství je nepřipustné a trestné. Platí to zejména pro rozmnožování, překládání, napodobování, ukládání na mikrofilmy a do počítačů a zpracování elektronickými systémy.

Snažíme se ze všech sil, abychom vám poskytli na cestu co možná nejaktuálnější informace. Avšak i přes důkladné rešerše všech našich autorů a autorek se někdy může vyloučit do textu chybička. Jistě pochopíte, že nakladatelství za poskytované informace nepřebírá záruku.

Spojte se s námi e-mailem nebo napište na adresu:
Nakladatelství Marco Polo, s. r. o., Šárecká 32, 160 00 Praha 6
e-mail: mairs@mairs.cz, www.marcpolo-club.cz